

La paternitat dels polítics

Aquests dies, en plena campanya electoral, es pot veure els principals líders polítics conversant asseguts en sofàs, responent a preguntes dels ciutadans o mostrant com viuen a casa seva. Els canvis en comunicació política, amb noves estratègies de lideratge i competència entre partits, mostren una versió més personal i íntima dels candidats. Aquesta exposició pública permet mostrar la cara més humana dels candidats, cosa que facilita l'empatia amb la ciutadania però també comporta els riscos de la naturalitat. Respostes espontànies que posen al descobert la inconsciència de les maneres de ser, fer i pensar. Situacions que no controlen i, per tant, missatges que escapen de l'argumentari oficial. El recull de tots aquests fragments televisius i moments radiofònics és d'una gran riquesa analítica per aproximar-se a temes que no formen part de l'agenda de campanya però que tenen un alt valor simbòlic. Un bon exemple és la vivència de la paternitat dels que són pares. Què en sabem de la faceta paterna de Rajoy, Sánchez i Rivera?

Fa un parell de setmanes el president Mariano Rajoy es va brindar a comentar en directe un partit de futbol des de l'emissora de la Cope en companyia del seu fill de deu anys. Durant la retransmissió, un dels periodistes va preguntar al fill del president la seva opinió sobre el comentarista del FIFA [un videojoc]. El noi va respondre, com és habitual als deu anys, amb sinceritat i naturalitat, i va manifestar que no li agradava. Tot seguit va desqualificar els comentaris, i el seu pare també va reaccionar amb sinceritat i na-

turalitat: va donar-li una clatellada per una resposta poc diplomàtica. La reacció del president Rajoy va fer públic un gest que, segurament, forma part de la seva manera de fer de pare: clatellot quan el fill diu alguna cosa que no li sembla bé o fuig de les normes de comportament reconegudes. Si el clatellot no forma part de la quotidianitat, no s'escapa enmig d'una retransmissió pública d'un partit de màxima audiència. En el rerefons de l'anècdota del gest s'hi pot llegir un tipus de relació paternofilial marcada per la figura autoritària que no s'ocupa de la quotidianitat de la cura.

Albert Rivera, en l'entrevista que li va fer Risto Mejide, va explicar la relació que manté amb la seva filla, de quatre anys, fruit d'una relació

SARA MORENO

SOCIÒLOGA

La campanya permet mostrar la cara més humana dels candidats

anterior. El candidat de Ciutadans es va mostrar satisfet de seguir sempre la vida de la seva filla tot i que fos des de la distància física. Rivera va admetre la dificultat d'exercir com a pare en la seva condició, però va fer ús del tòpic: busca compensar la quantitat de temps dedicat a la cura quotidiana per la qualitat de temps dedicat a la filla: "He après a gaudir del temps que passo amb ella". Rivera podria semblar un d'aquells pares absents que quan apareixen desperten, òbviament, alegria, perquè la seva presència s'escapa de la quotidianitat i la rutina. Es tracta de pares que exerceixen com a tals quan a ells els va bé i ho fan de manera lúdica, ja que escapen de la responsabilitat rutinària i les tasques rígides que implica la cura.

Entre les preguntes que alguns ciutadans van fer a Pedro Sánchez durant el programa de *La Sexta nocte*, una dona li va demanar si sabia el nom de les tutores de les seves filles. La resposta del candidat socialista va ser: "Doncs mira, aquest any he de dir-te que no. L'any passat sí, aquest any no". Tenint en compte aquesta resposta, es pot pensar que, com Rivera, Sánchez no forma part de la quotidianitat de les seves filles, i per això no sap el nom de la mestra i tot el que significa. Quan es mantenen converses diàriament amb els fills, es parla de les classes, es parla del pati, es parla dels amics i es parla de la tutora, que, normalment, té un nom propi.

En contrast amb aquesta vivència de la paternitat, Ada Colau expressava, durant un míting de campanya, el malestar que li provoca la dificultat de conciliar el càrrec amb la responsabilitat quotidiana de mare. Públicament, manifestava que no està disposada a renunciar a fer compatible la maternitat amb l'alcaldia. La vida personal de les persones que es dediquen a la política és un reflex de la societat. La manera de viure la maternitat i la paternitat d'aquests quatre casos no és ni casual ni única: mares treballadores amb sentiment de culpabilitat davant la cura i pares treballadors que justifiquen les absències davant la cura. Una realitat que demana respostes polítiques. I, en aquest terreny, s'observa que els programes del PP, Ciutadans i el PSOE no incorporen els permisos parentals individuals i intransferibles per naixement o adopció. Sí que ho fan els programes de Podem i Unitat Popular, per bé que ni Pablo Iglesias ni Alberto Garzón són pares.

JUAN CARLOS HIDALGO / EFE